EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 6.6.2014.
COM(2014) 334 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI

kurā novērtē progresu, par ko Itālija paziņojusi Komisijai un Padomei un kas panākts papildnodevas parāda piedziņā no piena ražotājiem par periodiem no 1995./1996. līdz 2001./2002. gadam

(atbilstīgi Padomes Lēmuma Nr. 2003/530/EK 3. pantam)

KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI,

kurā novērtē progresu, par ko Itālija paziņojusi Komisijai un Padomei un kas panākts papildnodevas parāda piedziņā no piena ražotājiem par periodiem no 1995./1996. līdz 2001./2002. gadam

(atbilstīgi Padomes Lēmuma Nr. 2003/530/EK 3. pantam)

Šis novērtējuma ziņojums ir sagatavots saskaņā ar 3. pantu Padomes 2003. gada 16. jūlija Lēmumā Nr. 2003/530/EK par tā atbalsta savietojamību ar kopējo tirgu, ko Itālijas Republika gatavojas piešķirt tās piena ražotājiem ("Padomes lēmums"), saskaņā ar kuru Itālijas kompetentās iestādes katru gadu iesniedz Padomei un Komisijai ziņojumu par progresu papildnodevas parāda piedziņā no ražotājiem par periodiem no 1995./1996. līdz 2001./2002. gadam. Šajā ziņojumā izklāstīts Itālijas iestāžu iesniegtā progresa ziņojuma par 2012. gadu Komisijas novērtējums attiecībā uz papildnodevas piedziņu gan par periodiem, uz kuriem attiecas Padomes lēmums, gan par periodiem, uz kuriem minētais lēmums neattiecas.

Saskaņā ar Padomes lēmuma 1. pantu atbalsts, ko Itālijas Republika piešķīrusi piena ražotājiem, pati samaksājot Eiropas Savienības budžetā summu, kura Eiropas Savienībai pienākas no piena ražotājiem kā periodā no 1995./1996. līdz 2001./2002. gadam uzliktā papildnodeva par pienu un piena produktiem, un atļaujot šiem ražotājiem vairāku gadu gaitā pakāpeniski nomaksāt parādu atliktā maksājuma veidā, nepiemērojot procentu likmi, izņēmuma kārtā ir uzskatāms par saderīgu ar kopējo tirgu ar nosacījumu, ka

– ražotāji parādu atmaksā pilnībā, katru gadu veicot vienādus maksājumus, un ka

– atmaksāšanas periods, kas sākas 2004. gada 1. janvārī, nepārsniedz četrpadsmit gadus.

Saskaņā ar Padomes lēmuma 2. pantu atbalsta piešķiršana tika atļauta ar nosacījumu, ka Itālija deklarē Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fondam (ELVGF) – tagad Eiropas Lauksaimniecības garantiju fondam (ELGF) – papildnodevas kopsummu par attiecīgajiem periodiem un ka parāda atlikumu trīs vienādu gada maksājumu veidā atskaita no ELVGF finansētajiem izdevumiem attiecīgi par 2003. gada novembri, 2004. gada novembri un 2005. gada novembri. Itālija ar 2003. gada 26. augusta vēstuli pienācīgi deklarēja papildnodevas kopsummu par attiecīgajiem periodiem. Parāda atlikums tika pienācīgi atskaitīts no ELVGF finansētajiem 2003., 2004. un 2005. gada novembra izdevumiem.

Itālijas kompetentās iestādes saskaņā ar Padomes lēmuma 3. pantu ik gadu atskaitās Padomei un Komisijai par progresu, kas panākts papildnodevas parāda piedziņā no ražotājiem par 1995./1996.–2001./2002. tirdzniecības gadu.

Saskaņā ar iepriekšminēto noteikumu Itālijas iestādes ar *AGEA* [*Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura*] 2013. gada 28. oktobra vēstuli iesniedza Komisijai devīto ziņojumu par 2012. gada maksājumu.

Nodevas maksājums saskaņā ar 2003. gada pakāpeniskas nomaksas shēmu

Padomes lēmumā, ar kuru Itālijai atļauts piena ražotāju vietā Kopienas budžetā iemaksāt papildnodevu, tika minēti 25 123 ražotāji, kuriem 2005. gadā (minētajā gadā Padomei iesniegts pirmais ziņojums) bija attiecīgais parāds. 2012. gadā parādnieku skaits samazinājās līdz 22 249 parādniekiem.

No visiem ziņojumā minētajiem ražotājiem, kas ir parādā nodevu par septiņiem Padomes lēmumā noteiktajiem gadiem, 15 431 ražotājs ir izvēlējies 2003. gada pakāpeniskas nomaksas shēmu. 2004. gadā pirms pirmā maksājuma veikšanas 15 431 ražotājs, kas izvēlējās pakāpeniskas nomaksas shēmu, kopumā bija parādā 345 miljonus euro, kas atbilst aptuveni vienai ceturtdaļai no ražotāju nodevas parāda kopsummas atlikuma. Tāpēc šķiet, ka lielākā daļa ražotāju, kuri piegādes bija pārsnieguši mazākā apjomā, izvēlējās pakāpeniskas nomaksas shēmu. Turpretim ražotāji, kuru individuālie piegādes pārsniegumi bija lielāki (aptuveni 8000 ražotāju, kuru nesamaksātās nodevas parāds par septiņiem periodiem, bija 1 miljards euro), izvēlējās nepiedalīties pakāpeniskas nomaksas shēmā. Tomēr jāpiemin, ka Itālijas iestādes 2011. gadā bija saņēmušas 53 jaunus pieteikumus dalībai pakāpeniskas nomaksas shēmā; runa ir par summu aptuveni 1,2 miljonu euro apmērā. Turklāt 2012. gadā tika iesniegti 255 jauni pieteikumi dalībai pakāpeniskas nomaksas shēmā; minēto pieteikumu kopsumma bija aptuveni 13 miljoni euro.

Līdz 2012. gada 31. decembrim 11 430 ražotājiem bija jāveic devītais maksājums, kura kopējā summa bija 25 812 027,25 euro. Itālijas iestāžu veiktās pārbaudes liecina, ka 2012. gadā 11 145 ražotāji ir pienācīgi samaksājuši 25 025 344,42 euro, proti, 98 % ražotāju noteiktajā termiņā ir samaksājuši 96,9 % no parāda summas par devīto gadu. Iepriekš, proti, veicot pirmo, otro, trešo, ceturto, piekto, sesto, septīto un astoto maksājumu, noteiktajā termiņā tika samaksāti attiecīgi 99,6 %, 97,9 %, 99,5 %, 99,7 %, 96,4 %, 96,2 %, 90,5 % un 98,3 % no parāda summas. Tāpēc iekasētās nodevas kopsumma par pirmajiem deviņiem gadiem ir aptuveni 238,4 miljoni euro (aptuveni 97 % no parāda kopsummas par šiem gadiem).

Lai gan minētie skaitļi nepārprotami liecina par līdzdalīgo ražotāju centieniem izpildīt saistības, Komisija uzskata, ka pēcpārbaudes, kas veiktas gadījumos, kad maksājums nav reģistrēts noteiktajā termiņā, ir galvenais rādītājs tam, cik lielā mērā Itālijas iestādes ir apņēmušās nodrošināt maksājuma shēmas nosacījumu pareizu ievērošanu un gādāt par nodevas parāda pilnīgu iekasēšanu.

Attiecībā uz devīto maksājumu nav nekādas informācijas par atlikušo 285 ražotāju maksājumiem par summu 786 682,83 euro apmērā.

Attiecībā uz astoto maksājumu 143 ražotāji līdz 2011. gada beigām nebija samaksājuši 419 638,26 euro. Kā liecina no Itālijas iestādēm saņemtā informācija, centrālās iestādes par visiem šiem gadījumiem ir paziņojušas attiecīgajām reģionālajām iestādēm, lai panāktu visas parāda summas samaksu ar procentu likmi ārpus pakāpeniskas nomaksas shēmas. Vēlāk tika konstatēts, ka no 143 ražotājiem, par kuriem sākotnēji tika domāts, ka tie nav veikuši maksājumus, 106 ražotāji tomēr bija samaksājuši. Taču 37 ražotāji, kuri tiešām nebija veikuši astoto maksājumu, zaudēja tiesības uz pakāpenisku nomaksu, turklāt attiecībā uz viņiem tika uzsāktas parāda piespiedu piedziņas procedūras.

Saimniecības, kurām atcelta pakāpeniskas nomaksas iespēja

Ja ražotājs nav veicis kaut vienu maksājumu, to izslēdz no pakāpeniskas nomaksas shēmas un no viņa tiek piedzīta visa atlikusī parāda summa ar uzkrātajiem procentiem.

Deviņu gadu laikā no 2003. gada pakāpeniskas nomaksas shēmas ieviešanas, kopumā 498 saimniecībām tika atceltas tiesības uz pakāpenisku nomaksu; runa ir par parāda (saskaņā ar pakāpeniskas nomaksas shēmu) kopsummu 18 531 964,41 euro apmērā, no kuras 4 543 929,20 euro tika samaksāti pirms tiesību atcelšanas.

Pēc atcelšanas tika piedzīti 2 822 001,34 euro un 192 saimniecību kopējais parāda atlikums ir 11 118 742,39 euro.

Šie skaitļi liecina, ka Itālijas iestāžu centieni nodevas iekasēšanā no ražotājiem, kas viena maksājuma neveikšanas dēļ tika izslēgti no pakāpeniskas nomaksas shēmas, nebūt nav apmierinoši. Turklāt piena ražotājiem bija jāatsakās no tiesvedības Itālijas tiesās, lai iegūtu tiesības piedalīties pakāpeniskas nomaksas shēmā. Ņemot vērā šo faktu, attiecīgās summas nav piedzītas, visticamāk, nevis tiesvedības ilguma dēļ, bet gan tādēļ, ka Itālijas iestādes nespēj efektīvi piedzīt šīs summas.

Maksājuma termiņa pagarinājums par sešiem mēnešiem un no tā izrietošās sekas saistībā ar valsts atbalstu

Saskaņā ar 2. panta 12.k punktu Itālijas 2010. gada 29. decembra Dekrētlikumā Nr. 225, ko ar grozījumiem pārveidoja par 2011. gada 26. februāra Likumu Nr. 10, Itālija ir atļāvusi 2010. gada maksājuma termiņa pagarinājumu līdz 2011. gada 30. jūnijam; saskaņā ar 2003. gada pakāpeniskas nomaksas shēmu (kas apstiprināta ar Padomes Lēmumu Nr. 2003/530/EK) minētais maksājums bija jāveic līdz 2010. gada 31. decembrim.

Ar 2013. gada 17. jūlija Lēmumu Nr. C(2013) 4046 *Final* Komisija paziņoja, ka tās piena nodevas summas samaksas termiņa pagarinājums, kas bija jāsamaksā līdz 2010. gada 31. decembrim, ir uzskatāms par atbalstu, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu. Turklāt ar minēto atbalstu tika pārkāpti Padomes Lēmumā Nr. 2003/530/EK paredzētie nosacījumi un radīts jauns valsts atbalsts tiem, kas minēto atbalstu ir izmantojuši; šis valsts atbalsts nav ne likumīgs Regulas (EK) Nr. 659/1999 1. panta f) punkta nozīmē, ne arī saderīgs ar iekšējo tirgu.

Komisija lika Itālijai pieprasīt nesaderīgā atbalsta summas (ar procentiem) atmaksu no ražotājiem, kas izmantojuši maksājuma termiņa pagarinājumu.

Itālija uzsāka attiecīgās administratīvās procedūras saistībā ar atbalsta summas piedziņu. Tomēr Komisijas lēmumu Itālija apstrīdēja Tiesā (lieta T-527/13). Minētā lieta vēl nav pabeigta.

Papildnodevas parāds par 2002./2003. gadu

Par 1995.–2002. gadu Itālija savu ražotāju vietā maksāja papildnodevu Kopienas budžetā saskaņā ar Padomes Lēmumu Nr. 2003/530/EK.

Kopš 2004. gada dalībvalstu tiešā papildnodevas iemaksa Kopienas budžetā notiek saskaņā ar Padomes 2003. gada 29. septembra Regulu (EK) Nr. 1788/2003.

Savukārt 2002./2003. gads nav atrunāts ne Padomes lēmumā, ne jaunajā 2004. gadā ieviestajā shēmā. Ņemot vērā valsts kvotas pārsniegumu, Itālijas piena ražotājiem, kas atbildīgi par šo pārsniegumu, bija jāiemaksā Savienības budžetā 227,88 miljoni euro par 2002./2003. gadu.

No šīs summas Eiropas Savienības budžetā tika iemaksāti 54,95 miljoni euro, no kuriem 1,19 miljoni euro iemaksāti saskaņā ar 2009. gada pakāpeniskas nomaksas shēmu un 53,76 miljoni euro – ārpus shēmas.

47,48 miljoni euro ar tiesas lēmumu vai saistībā ar parādnieku bankrotu ir atzīti par neatgūstamiem.

2012. gada 31. decembrī piena ražotāju papildnodevas parāds Eiropas Savienības budžetam par 2002./2003. gadu bija 125,45 miljoni euro. No šīs summas 5,04 miljoni euro ir iekļauti 2009. gada pakāpeniskas nomaksas shēmā.

Nodevas parāds, kas nav iekļauts ne 2003. gada pakāpeniskas nomaksas shēmā, ne 2009. gada atmaksas sistēmā

Uzmanība tika pievērsta tam, ka faktiski tikai neliela nodevas parāda daļa tika samaksāta, izmantojot 2003. gada pakāpeniskas nomaksas shēmu un 2009. gada atmaksas sistēmu (ar procentu likmi, kas līdzvērtīga Savienības bāzes likmei, to palielinot par vairākiem procentu punktiem).

Tādējādi nodevas parāda kopsumma par 1995./1996.–2008./2009. gadu ir 2,264 miljardi euro. No minētās summas Itālija no 2003. līdz 2012. gadam ir atguvusi 455 miljonus euro.

Atlikusī summa, proti, 1,808 miljardi euro ir sadalīta šādi:

– neliela daļa (228 miljoni euro) ir iekļauta pakāpeniskas nomaksas shēmās, kuras Itālija ir ieviesusi 2003. un 2009. gadā un kurām ir pievienojušies daži piena ražotāji, kam ir nodevas parāds;

– 158 miljoni euro saistībā ar ražotāju bankrotu vai parāda atcelšanu ar tiesas lēmumu tika atzīti par neatgūstamiem;

– pārējie 1,423 miljardi euro ir tādu ražotāju parāds, kas atteikušies pievienoties pakāpeniskas nomaksas shēmām un kas lielākoties apstrīdējuši papildnodevu Itālijas tiesās.

Tādējādi 86 % no nodevas parāda kopsummām par 1995./1996.–2008./2009. gadu (1,650 miljardi euro) nav iekļauti 2003. un 2009. gada pakāpeniskas nomaksas shēmās.

Turklāt kopējā ārpus pakāpeniskas nomaksas shēmām iekasētā nodevas summa līdz šim bija tikai 268,43 miljoni euro (no 1,8 miljardiem euro, kas ir sākotnējā parāda kopsumma). Itālijas iestāžu ziņojumi skaidro šo ļoti zemo parāda piedziņas līmeni ar to, ka daudzi nodevas parādnieki ir apstrīdējuši parādu un panākuši parāda piedziņas apturēšanu.

Iepriekšējos Padomei iesniegtajos novērtējuma ziņojumos Komisija izteica vēlmi, ka Itālijas sagatavotajos gada ziņojumos būtu konkrēti jāapraksta situācija ar tiesvedību, kura vēl nav pabeigta, un jāsniedz sīkāka informācija, kas apstiprinātu to ražotāju maksājumus, kuru iebildumus pret maksājumu tiesa ir noraidījusi. Bez šīs informācijas Komisija nespēja pienācīgi sekot tās nodevas daļas piedziņai, kura nav iekļauta pakāpeniskas nomaksas shēmā.

Komisija atzinīgi novērtēja informāciju, kas iekļauta Itālijas iestāžu iesniegtajā ziņojumā par devīto maksājumu attiecībā uz pašreizējo vispārējo situāciju ar nodevas piedziņu pakāpeniskas nomaksas shēmu ietvaros.

Savukārt Itālijas iestāžu paziņotie skaitļi liecina, ka ir panākts niecīgs progress to summu iekasēšanā, kas nav iekļautas pakāpeniskas nomaksas shēmās. It īpaši nav panākts būtisks progress tādu juridiski noteikto summu piedziņā, kuras nekad netika apstrīdētas vai kuras tika apstrīdētas, bet tiesa ir apstiprinājusi to likumību, vai par kurām notiek tiesvedība, bet nav izdots piedziņas apturēšanas rīkojums.

Situācija 2012. gada 31. decembrī: faktiski iekasēto juridiski noteikto summu apjoms bija aptuveni 130 miljoni euro, savukārt parāda atlikuma summa bija 790 miljoni euro.

Periodā no 1995./1996. līdz 2008./2009. gadam faktiski tika iekasēti 22,5 % no pieprasītajām un patlaban juridiski noteiktajām summām. Attiecībā uz periodu, uz kuru attiecas Padomes lēmums, iekasētās summas atbilst 29 % no patlaban juridiski noteiktajām summām.

Juridiski noteiktās summas ir iedalītas šādās kategorijās:

– summas, kuras netika apstrīdētas: no 196,41 miljona euro (juridiski noteiktā summa) tika piedzīti 130,38 miljoni euro jeb 66 %;

– summas, kuras tika apstrīdētas, bet par kurām nav izdots piedziņas apturēšanas rīkojums: no 355,43 miljoniem euro (juridiski noteiktā summa) tika piedzīti tikai 54,78 miljoni euro jeb 15 %;

– summas, kuru likumību ir apstiprinājusi tiesa: no 468,37 miljoniem euro (juridiski noteiktā summa) tika piedzīti tikai 44,68 miljoni euro jeb 9,5 %;

Komisija uzsver, ka pēdējo divu kategoriju summu piedziņa notiek ļoti pasīvi, turklāt to summu parāds, kuras nekad netika apstrīdētas un kuras attiecīgi varētu piedzīt nekavējoties, joprojām ir 66 miljoni. Tas nozīmē, ka nodevas parāds par 1995./1996.–2001./2002. gadu jau vairāk nekā 10 gadus ir 21 miljons euro.

Komisija izsaka lielu nožēlu par tās nodevas daļas lēno iekasēšanu, kas nav iekļauta 2003. gada pakāpeniskas nomaksas shēmā un 2009. gada atmaksas sistēmā.

Komisija turpināja cieši sekot piedziņas procesam Itālijā, jo īpaši attiecībā uz tās nodevas daļas piedziņu, kas nav iekļauta pakāpeniskas nomaksas shēmā. Komisijas dienesti vairākkārt ir izteikuši savus apsvērumus (tai skaitā negatīvas piezīmes) Itālijas iestādēm un pieprasījuši sīku informāciju par dažādiem aspektiem, kas attiecas uz piena nodevas piedziņu.

Tomēr, neraugoties uz vairākkārtīgiem Komisijas lūgumiem, Itālijas iestādes joprojām nav atguvušas lielāko daļu nodevas parāda.

2013. gada 20. jūnijā Komisija aicināja Itāliju saskaņā ar LESD 258. pantu iesniegt savus apsvērumus par to, kāpēc pasākumi, kas veikti, lai novērstu 1995.–2009. gada papildnodevas piedziņā konstatētos trūkumus, bija neefektīvi.

Secinājums

Komisija uzskata, ka tad, kad tiek ievēroti 2003. gadā Padomes apstiprinātās pakāpeniskās nomaksas shēmas piemērošanas nosacījumi, Itālijas iestāžu panāktais progress parāda piedziņā no ražotājiem, kuri attiecībā uz 1995./1996.–2001./2002. gadu ir izvēlējušies piedalīties pakāpeniskas nomaksas shēmā, liecina, ka minētās shēmas pārvaldība ir apmierinoša.

Savukārt attiecībā uz summām, kuras nav iekļautas pakāpeniskas nomaksas shēmās, Komisija 2010., 2011., 2012. un 2013. gadā Padomei iesniegtajos novērtējuma ziņojumos un pēc tam 2013. gada 20. jūnijā Itālijai nosūtītajā brīdinājumā jau izteica savu neapmierinātību par to, ka ar piena kvotām saistītās nodevas piedziņā nav panākts būtisks progress.

Komisija pieņem zināšanai, ka Itālija ir uzsākusi administratīvas procedūras, lai atgūtu atbalstu, kas ar Komisijas 2013. gada 17. jūlija Lēmumu C(2013)4046 *Final* atzīts par nesaderīgu.

Tomēr Itālijas iestāžu ziņojumā par devīto maksājumu sniegtā informācija liecina, ka konkrētajā gadījumā pakāpeniskas nomaksas shēmās neiekļautās nodevas faktiskā iekasēšanā nav gūti jauni ievērojami panākumi. Ņemot vērā nodevas parāda lielumu un perioda ilgumu, kurā parāds nav ticis piedzīts, ir jāsecina, ka Eiropas tiesību aktu efektivitāte un lietderība netika un joprojām netiek nodrošināta, tādēļ Komisija ir nolēmusi uzsākt pienākumu neizpildes procedūru saskaņā ar LESD 258. pantu.